

Інж. Ю. Базилевський

очолив ТУІА

Інж. Юрій Базилевський

Ньюарк, Н.Дж. (І.Х.). — Звичайні Загальні збори Товариства Українських Інженерів Америки відбулися в Нью-Йорку в суботу, 23-го квітня ц.р. і вибрали нову Управу, Контрольну комісію, Товариський Суд та Номінаційну комісію на нову дворічну календцію 1983-1984 років.

Загальні збори вповні одо- брили працю попередньої Управи, яку очолював інж. Євген Змий. Із звітів Голо- ви й поодиноких членів У- пра- ви помітна була оживле- ня діяльності ТУІА і в по- рівнянні з останніми Загаль- ними зборами в 1981 році товариство в усіх аспектах, без сумніву, виявило по- жвавлення і динамізм, що на- тлі цілості нашого гро- мадського життя є неабия- ким оптимістичним яви- щем. Новий Управі доруче- но відбудувати наукову конференцію, присвячену річчю Великого голоду, а також інтенсивніше вклю- читися в акції оборони й допомоги політичним в'яз- ням в Україні; дбати про повторення подібної конфе- ренції в Білому Домі, та інтенсивно працювати над тим, щоб включити до пра- ці наших професіоналістів молодших генерацій.

Нова Управа Товариства Українських Інженерів Аме- рики на нову дворічну ка- лендцію 1983-84 розподілила функції поміж собою так: Юрій Базилевський — го- лова; Марія Гончаренко, Богдан Качмар — заступ- ники голови; Іван Хамуляк — кореспондентський сек- ретар; Віктор Чарторийсь- кий — скарбник; Іван Залі- — референт зовнішніх зв'яз- ків; Степан Прошок — ре- ферент архівів ТУІА; Ігор Кмета — секретар протоко- лів; Богдан Гуглевич — ре- ферент зв'язків з відділами; Володимир Лехіцький — референт наукових конфе- ренцій; Лево Майстренко — редактор видань ТУІА укр. мовою; д-р Осип Мо- роз — референт публікацій ТУІА англійською мовою; Любомир Калінич — ре- ферент преси і членів без відді- лів; Богдан Говшовський — референт адміністрації; Контрольна комісія: Євген Змий — голова, Євген Іваш- ків, Михайло Ільків, Василь Мисак та Богдан Мішко — члени; Товариський суд: Методій Борецький, Роман Волчук, Роман Галібей, Во- лодимир Гнатківський та Орест Глют; Номінаційна комісія: Орест Глют — го- лова, Юрій Гончаренко, Роман Волчук, Богдан Міш- ко та Богдан Гуглевич — члени.

З попередньої Управи за- лишилися сім членів, а сім нових членів — це молодші професіоналісти, і вже пер- ші два засідання виявили охоту в одних і других спіль- но працювати для добра товариства і нашої грома- ди. Одним словом, є поваж- ні причини для оптимізму.

В. Половчак буде гостем

Українського Фестивалю в Нью Джерзі

Ньюарк, Н. Дж. — Воло- димир Половчак і його дру- жина Юлія Куляс будуть гостями Українського Фестивалю в суботу, 18-го червня, в Голмделлі, Н.Дж. Відомі гості з Чикаго при- будуть на Фестиваль на запро- шення організації Амери- канці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ). Вони виступлять з корот- ким словом під час попу- лярної програми.

Організація АОЛПУ про- водить заходи в обороні В. Половчака від початку цьо- го року. Ця акція має под- айний характер: старання через Конгрес ЗСА змінити еміграційне право, а другий аспект — це збірка фондів на судові оплати, пов'язані з

довгою і затяжною бороть- бою в американських судах за право притулку і старан- ня за постійний побут Воло- димира в ЗСА. Тільки самі судові оплати вже переїшли суму 30,000 доларів. Ці видатки адвокат Ю. Куляс покриває з приватних фон- дів. Організація АОЛПУ написала листи до всіх аме- риканських конгресменів і одержала багато позитив- них відповідей. Також ор- ганізація Українсько-Аме- риканських Ветеранів лис- товно вдалася до всіх кон- гресменів в цій справі.

Голова Комісії судівницт- ва, конгресмен Пітер Ролі- но, обіцяв розглянути по- правку еміграційного права і справу

ЗАХОДИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ЗЛУКИ УНС І УБС
БУЛИ ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ ДЕБАТ І РІШЕНЬ
У ТРЕТЬОМУ ДНІ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Союзіака, Кергонксон. — „Тому, що на цьому річчю- му засіданні (Головному Уряді УНС) обговорено запропоновану злуку Укра- їнського Народного Союзу і Українського Братського Союзу... Отже тому нехай буде рішено, що Головному Екзекутивному Комітетові доручається приготувати відповідний контракт злуки та поробити всі інші заходи, які вважатиме за конеч- ні, щоб згадану злуку мож- на було належно схвалити та здійснити на Конвенції Українського Народного Союзу в 1986-му році або на Надзвичайній Конвенції, що мала б відбутися восени 1984-го року". — сказано в окремій резолюції, що її схвалив Головний Уряд УНС у третьому дні своїх річних нарад в середу, 8-го червня.

Вшанування сен. Юзика

Наради Головного Уря-

ду УНС, що ними переводили наперемінно головний предсідник д-р Іван Флис, заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась та головний директор УНС на Канаду сен. Павло Юзик, у їх третьому дні попередила коротка цере- моเนีย пошани для сенатора Павла Юзика, головного директора УНС на Канаду, з нагоди відзначення його Ордену св. Григорія, і з нагоди його 20-річчя на пості сенатора Канади, 50-річчя едукатійної кар'єри та 70-річчя його життя. Корот- ке слово про сенатора, його життя, працю і досягнення сказав д-р Мирон Куропась, а привітали проспівали мно- голітствіє.

Дебати в справі злуки

Дебати в справі злуки УНС і УБС започаткував головний предсідник д-р

Іван О. Флис відповідями на запити попереднього дня. Його відповіді доповнили зі своїх ділянок праці і відпо- відальності головний сек- ретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дя- чук та головний організа- тор Степан Гавриш. Тоді почалася дискусія, в якій взяли участь головні урядо- вці: д-р Мирон Куропась, д-р Нестор Олесницький, Євген Іванців, Тарас Шма- гала, інж. Анатолій Дорос- шенко, Володимир Кхан, Текля Мороз, Василь Ді- люк, Василь Пастушок, Ан- дрій Джула, д-р Анна Чо- пик, мгр Іван Гєврик та Іван Олександрівський.

Дискутанти попереджува- ли свої зауваги стверджен- ням своєї принципової зго- ди на злуку, але бажали основніших інформацій, та- кож порівняльних, про ко- ристі такої злуки для членів обох Союзів та громадян, а деякі висловлювали критич-

ні зауваги щодо дотеперіш- нього ведення цієї справи Екзекутивною і мали також деякі застереження щодо самої злуки.

Після дальших і додатко- вих відповідей та вияснен- ь згаданих уже головних екс- кутивних урядовців, які бра- ли участь у зустрічах і роз- мовах з представниками УБС, Головний Уряд одно- душно схвалив Резолюцію, яку формально запропону- вав головний радник Ва- шенко, Володимир Кхан, Василь Пастушок та його впе- рення підтримував головний радник Іван Олександрівський. Повний текст цієї резолю- ції в українському перекла- ді з англійського оригіналу подано побіч.

На цьому закінчено в по- луполудневих годинах пленар- ну сесію Головного Уряду УНС третього дня його річ- них нарад. Після полудня того дня радили окремо поодинокі комісії.

Неприбуткові організації Нью Йорку борються за звільнення від податків

Директори УІА в редакції „Свободи“ (зліва): інж. Воло- димир Назаревич, д-р Ростислав Сочинський і Володимир Баранецький.

Нью Джерзі, Н.Дж. (Л. В- а). — Дванадцять установ і організацій метрополіталь- ного Нью Йорку, які доне- давна втілювали статусом звільнених від міського ре- альностового податку, утво- рили в травні цього року Координаційний комітет неприбуткових, на чолі яко- го став українець інж. Воло- димир Назаревич, віцепре- зидент Українського Інсти- туту Америки. У склад комі- тету входять також Воло- димир Баранецький.

Комітет охоплює такі організації: Japan Society, Asia Society, Council for Foreign Relations, American Jewish Committee, Institute

of Public Administration, American Society of Arts & Letters, Polish Institute of Arts & Sciences, Наукое То- вариство ім. Т. Шевченка, Українську Вільну Акаде- мію Наук, Український Ін- ститут Америки, Symphony Space, Institute of International Education та інші, які або вже приступили до цьо- го комітету або приступа- ють тепер.

Сама справа повернення або не повернення цих орга- нізацій статусу неприбут- кових організацій буде ви- рішуватися в середині цього місяця, і є надія, що вислід буде позитивний тим біль- ше, що в користь цих орга- нізацій промовила Керол Бел- лами, голова Міської ради, яка вважає, що власне Нью Йорк як місто-центр куль- турного життя Америки, не повинен міськими податка- ми „вистрашувати“ куль- турні інституції та установи від себе, змушуючи їх переїз- дити за межі міста, де подат- кові пільги для них існува- тимуть. Про це все розпові- ли редакції три заслужені діячі УІА, члени Ради Дирек- торів, інж. В. Назаревич, ві- цепрезидент; д-р Ростислав Сочинський, голова Комі- сії громадських зв'язків, і Володимир Баранецький, член Екзекутиви і фінансо- вий дорадник УІА.

Про організування цьо- го Координаційного комі- тету з великих неприбутко- вих організацій міста до- повів редакторам „Свободи“ інж. В. Назаревич. Досі вже намітилися позитиви: по- садник міста Едвард Кач по- годився переглянути всю його податкову політику. Сталося це вже певний час тому, коли під впливом впливових культурних ор- ганізацій Нью Йорку поса- дник призначив спеціальну міську комісію на чолі з Фредеріком Шварцом для розгляду всієї справи. Ця комісія, після докладного вивчення справи, подала свої рекомендації ще в серп- ні 1982 року, але це був несприятливий для таких справ час. Тоді Е. Кач вів

КАЖУТЬ, ЩО Ю. АНДРОПОВ СЕРЬОЗНО ХВОРИЙ

Москва, СССР. — Дип- ломатичні кола повідомили з Москви у вівторок, 7-го червня, що під час перего- ворів між совєтським лідером Юрієм Андроповим і пре- зидентом Фінляндії, Ан- дропов виглядав дуже блі- дий, блідий, при передачі підписаних документів йо- му сильно тряслися руки. Це все наводить на думку, що Андропов поважає хво- рий. Дипломати також го- ворять, що Андропов до- помагали сісти в крісло, а потім він вставав також при допомозі службовців, а про- мову виступав сидячи.

На другий день Андро- пов виглядав трохи краще, але йому було важко ходи- ти. Про незадовільний стан здоров'я Андропова, якому наступного тижня мине 69 років, говорили вже давно. Коли він перебрав владу після смерті Леоніда Бреж- нева в листопаді минулого

року, стало відомо, що кіль- ко років тому Андропов пережив удар серця, часто лікувався і відпочивав, коли був ще головою КГБ. Інші джерела, включаючи офі- ційні совєтські, говорили, що Андропов хворіє на нир- ки і має цукрицю.

У березні Андропов був тиждень у лікарні, і совєт- ські офіційні джерела гово- рили тоді, що він має про- блему з нирками. Коли він повернувся з лікарні, видно було, що він сильно втратив на вазі, схуд настільки, що комір сорочки висів на його шії.

На першотравневій де- монстрації, коли Андропов піднімався по сходах ма- вольою Леніна, йому допо- магали, а стоячи на трибуні, він виявляв мало зацікав- лення демонстрацією. Ли- ше на похоронах Арвіда Пельше, члена політбюро, Андропов тримався краще, сам ішов, виглядав свіжіше.

У світі

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ повідомляють зі столиці Індії Нью Делі, що боротьба афганських повстанців проти совєтських і маріонеткових афганських військ Бабрака Кармала не тільки продовжується, але значно посилюється за останній час. Дипломати говорять, що повстанці завдали цим військам кілька нищівних ударів у різних районах Афганістану, вбиваючи понад 200 совєтських і афганських урядових воїнів. В районі міста Гардз в південному сході країни повстанці у тридцяти боях розбили 38-й батальйон спеціальної команди, вбиваючи велике число урядових воїнів, решта воїнів батальйону перейшли на сторону повстанців. Подібні зав'язі і перемоги бої відбувалися наприкінці травня в районі міста Газні в провінції Пактія та інших районах.

ЗАСТУПНИК КОМАНДИРА палестинських партизанів Халіль аль-Вазір, відомий також під іменем Абу Жігаль, заявив в інтерв'ю французькому агентству Франс-прес, що Палестинська Визвольна Організація планує перевести декілька бойових одиниць до східного Лівану з тих арабських країн, куди вони були розсіяні минулого року після поразки в Лівані і евакуації зі західного Бейруту. Вазір також заважив, що є деякі труднощі в реалізації таких плянів, але ці труднощі будуть скоро подолані.

ЗІ СТОЛИЦІ ІНДІЇ Нью Делі повідомили у вівторок, 7-го червня, що лідер Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат, проти якого поширюється останнім часом бунт в його ж фракції ПВО Фата, прибув до Нью Делі і зустрічався з прем'єр-міністром Індії Індірою Ганді, намагаючись схилити її підтримати його в боротьбі проти бунту. Як повідомили з Москви, совєтський лідер Юрій Андропов висловив свою підтримку керівництву Арафата. Це повідомлення про підтримку Андропова зробив Салет Халесф. Сам Арафат заявив у Нью Делі, що розмови про бунт перебільшені, що він контролює ситуацію.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ суд рішив, що стейт Нью Джерзі не може мати впливу на робітничі спілки, члени яких працюють в казинох гри у Атлантик Сіті. Суд ствердив, що нагляд над робітничими спілками має лише Крайова рада робітничих спілок і тим самим стейт не має права слідкувати за членами поодиноких юній. У випадку спілок в Атлантик Сіті, стейт Нью Джерзі хотів мати більшу контролю над членами зорганізованого злочинст- ва, що працюють в казинох гри.

11-ЛІТНІЙ РОСОН Стівалл з Чикаго є чи не наймолод- шим синдикатом журналістом, який поміщує свої дописи у 11-ох щоденниках. Його дописи торкаються популярних тепер дуже домашніх електронічних гор „відео“. Малолітній журналіст назвав свою колонну „Від-Кід“, але його пояснення до гор „відео“ є призначені не лише для дітей, а й для дорослих.

РЕЗОЛЮЦІЯ

схвалена Головним Урядом Україн- ського Народного Союзу на річних засіданнях на Союзівці 8-го червня 1983 року

ТОМУ, що на цьому засіданні обговорювано запропоновану злуку Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу;

ТОМУ, що Головний Уряд Українського Наро- дного Союзу на засіданні 8-го дня червня 1983 ухвалив, що це буде у найкращому інтересі цієї Братської організації та її членів, щоб цю злуку тимчасово одобрити та щоб УНС і УБС злучилися; і

ТОМУ, що Головний Уряд УНС признає, що Український Братський Союз є братсько-запорого- вим товариством, зорганізованим у спосіб подібний до Українського Народного Союзу з цілями, завдан- нями і на лад, які відповідають таким цій організації, але з тим, що Український Народний Союз має, проте, додаткову перевагу ширини і глибини членства та більшій фінансовій резерві, включно з надвишкою резерви, яка нараховує мільйони; отже тому

НЕХАЙ БУДЕ РІШЕНО, що Головному Екзеку- тивному Комітетові доручається приготувати відповідний контракт злуки та поробити всі інші заходи, які вважатиме за конечні, щоб згадану злуку можна було належно схвалити та здійснити на Конвенції Українського Народного Союзу в 1986-му році або на Надзвичайній Конвенції, що мала б відбутися восени 1984-го року.

Далі нехай буде схвалено, що Головний Уряд доручає Головному Екзекутивному Комітетові інформувати членів Головного Уряду про прогрес та досягненні загальні домовлення на кожноточасній базі.

Підписаний секретар Українського Народного Союзу оцим засвідчує одностороннє схвалення повної Резолюції на річних засіданнях Головного Уряду УНС 8-го червня 1983 року.

Володимир Сохан
головний секретар УНС

(Переклад з англійського оригіналу).

Сеньйори УНСоюзу відбули
З'їзд на Союзівці

Союзіака. — Управа Об'є- днання Сеньйорів Україн- ського Народного Союзу по- відомляє, що 9-ий З'їзд Об'єднання відбувся успіш- но на Союзівці в днях від 29-го травня до 3-го червня 1983 року.

З'їзд заслухав звіти голо- ви і членів Управи. Диску- сія одобрила діяльність У- пра- ви і її ухвалила абсолютну. Нову Управу очолили д-р Роман Борковський, голова, і д-р Олег Волян- ський, секретар. З'їзд схва- лив відповідні резолюції і мав зустріч з головним пред- сідником УНСоюзу д-ром

Іваном Флисом. Велика й різноманітна розвагова програма була інтегральною частиною З'ї- ду. Її закінчено бенкетом під керівництвом д-ра Ро- мана Барановського. До почесної Президії були запро- шені почесні члени Го- ловного Уряду УНС, д-р Анна Чопик і Марія Чуч- ман з Канади, ділову Пре- зидію очолював мгр Воло- димир Сенешак.

Докладні інформації про З'їзд будуть поміщені у найближчому випуску „Сто- рінки Об'єднання Сеньйо- рів УНС“ у „Свободі“.

Р. Реген обіцяє більшу гнучкість
у переговорах в Женеві

Вашингтон. — Президент Роналд Реген заявив у сере- ду, 8-го червня, в Білому Домі, що він послабляє свої пропозиції відносно того, щоб Совєтський Союз значно зменшив свої дале- косяжні ракетноядерні сили, але одночасно він сказав, що не відступає від своєї мети на переговорах про зменшення стратегічних оз- брось — значного змен- шення ядерних боеголовок.

Президент виступав у той час, як переговори про зме- шення далекосяжних ра- кетноядерної зброї розпочали- ся в Женеві. Президент під- креслює, що його пропози- ція про верхню межу числа боеголовочок у кількості 5,000 залишається незмінною, але він пропонує послабити свою запропоновану скорі- ше між 850 одиниць назем- них і морських далекосяж- них ракет. Президент не подав точного числа зме- шеного варіанту.

У своєму виступі Прези- дент уживав дуже примир- ливі висловлювання щодо зменшення числа міжконт- инентальних ракет, які відрі- зняються від ядерних сил середнього застосу, що є предметом окремих перего- ворів.

Офіційні представники Адміністрації заважили, що, крім послаблення запро- понованої раніше межі розміщення далекосяжних ракет, змінена пропозиція Президента була характе- рною особливо своєю змін- ною тону і обіцянням гнуч- кості. Слово гнучкість Пре- зидент уживав часто і робив на ньому наголос. А відно- сно переговорів Президент

(Закінчення на стор. 4)

Хореограф Рома Прийма-Богачевська

працює з молоддю

Хореограф, педагог і прима-балерина Рома Прийма- Богачевська у редакції „Свободи“.

„союзну“ чи на тему жит- тя українських піонерів на землі Вашингтона. Могла б це бути і якась інша річ, що відображала в досвід пер- ших наших поселенців тут до- сі.

Темою розмов був теж нещодавній великий „Вечір танцювальних поколінь, концерт в Нью Йорку трьох танцювальних ансамблів з Чика- го. Спочатку цей Вечір був виведений на „домашній ба- зі“ в Чикаго, співхореографо- м його була Рома Прий-

ма-Богачевська, для чого вона їздила кілька разів до цього Іллінойського міста. Там це був танцювальний тріумф перед трьома тися- чами глядачів. Нью Йорк натовість „не дописав“ під оглядом публіки, якої було дуже мало, і жаль великий, що так сталося. Бо сам „Ве- чір танцювальних поколінь“ був незвичайно гарною імпресією, в якій брали участь десятки осіб, ансамблі „Бли-

(Продовження на ст. 3)

(Закінчення на стор. 4)

У наступному числі
Українського Тижневика:

In The Weekly, June 12:

- Report on UNA Supreme Assembly meeting.
- Latest Census figures of U.S. Ukrainians.
- Dissident profile: Mykhailo Melnyk.
- Shevchenko Scientific Society series concludes.
- Mykhailo Bociurkiw's interview with Sen. Paul Yuzk.
- Hockey update, Letters to the editor, and more.

READ THE UKRAINIAN WEEKLY
ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-0864) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Бунт серед терористів

Від кількох днів усі газети у світі повідомляють, що в підпільно-революційній Палестинській Визвольній Організації (ПВО) настав фермент, звернений проти її лідера Яссіра Арафата. Арафат, читаємо, полетів навіть до Москви, яка публічно заявила йому свою підтримку проти „бунтарів“, і тепер об'їздить різні арабські країни, стараючись за підписом моральну — чи й матеріальну, грішми і зброєю, підтримку, щоби втриматися на своєму становищі репрезентанта кругло 5-ти мільйонів палестинців, розсіяних у різних країнах Близького Сходу. „Приватна Армія“ Яссіра Арафата нараховує буцімто кругло 15,000 бійців. Вкрилася вона сумною славою, довгою чергою терористичних актів, до яких належало і схоплювання літаків і підкидування бомб і вистрілювання ізраїльських воєнків і цивільних, включно з ізраїльською олімпійською дружиною на змаганнях у Мюнхені. Яссір Арафат усе ж своєю особистістю відвагою, впертістю, але й дипломатичним хистом добився поважних успіхів: адже його запросили й ентузіастично вітали на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, де дозволено його організації мати свого „обсерватора“. Той свій успіх заважав головно Советському Союзові, якому залежить на зберіганні постійного хаосу на Близькому Сході і який грішми, зброєю і вишколенням терористів у Москві постійно підтримує цю організацію і її лідера.

Мировий план президента Регена, проголошений у лютому цього року, вніс фермент в ряди всього арабського світу, зокрема палестинців. За цим планом Ізраїль повинен звільнити окупований у війні 1967 року правий беріг ріки Йордану і смуги Гази і там повинен постати „національний осідок“ палестинців, правно пов'язаних з сусідньою Йорданією, яка перед ізраїльською окупацією володіла тією територією. Тому, що план Регена вимагав від Ізраїля припинення також дальших штурхів ізраїльських осянь на тій етнічно арабській території, Ізраїль відкинув план Регена, побоявшись, щоб у сусідстві не постала ворожа йому арабська держава. Але президент Реген обіцяв Ізраїлеві гарантію безпеки та водночас відмовився від безпосередніх розмов із Яссіром Арафатом, поки він не визнає державності Ізраїля. Арабський світ здебільшого поставився прихильно до мирового плану президента Регена. Єгипет, Марокко, Тунісія, Савдійська Арабія, Ліван — це прозахідні і протисовєтські країни. Вони повели натиск на Яссіра Арафата. Підписання мирового договору між Ізраїлем і Ліваном поставив руба питання відкидання з Ліваном також 30,000 воєнків Сирії і кругло 10,000 воєнів ПВО. Хоча наради йорданського короля Хусейна з Яссіром Арафатом ще не довели до згоди і хоча Сирія спротивилася ізраїльсько-ліванському договору, проте настала така перспектива замирення на Близькому Сході. А такого замирення не хочуть ліві екстремісти з ПВО Арафата і не хоче Москва.

Докладної безпосередньої причини бунту всередині ПВО проти Арафата не подано, але можна здогадатися, що бунт має психологічне підґрунтя. За історичним досвідом — не було такої підпільно-революційної організації, в якій скорше чи пізніше не настав би фермент. Так було з російськими соціал-революціонерами, з Польською Військовою Організацією за царату, тепер чуємо, що це хтось із революційно-підпільної пуерторіканської організації ФАЛБН зрадив американській поліції, що її голова „фабрикант бомб“ Вілліам Моралес, засуджений в Америці на 99 років в'язниці, з якої втік два роки тому, перебуває в малому м'єхканському містечку Пуебла, де його й арештували, при чому в стрілянині загинули три особи. Фермент у підпільно-революційних організаціях постає інколи у суперництві за провід, але головно на психологічному тлі. Творить просто каста підпільників-терористів, які нічого іншого не вміють і не знають як вести терористичну дію. Вони є прихильниками „перманентної революції“, забуваючи, що революція, як і війна є також тільки засобами до досягнення цілі. Коли ціль — визволення даної країни чи народу — осягнена — революція тратить ціль існування. Арафат, який в очах ізраїльців є архітерористом такий схильється до компромісу, який дав би палестинцям постійний осідок і змогу по-людськи жити та розвиватись культурно й економічно. Ліві екстремна група цього не розуміє і не хоче. Арафат, який довгими роками мав і має безпосередній стик з лідерами арабського, західного і комуністичного світу, такий видно навчився думати державно-політичними категоріями. Підчинені йому бійці тієї штуки — це не збавнули. Відтілі і удари які — за твердженням газет — коштують вже десятки жертв вчорашніх одиодумців.

І в доповідях, і в дебатах тоді прозвучали слова журби за молодняцький приріст, який не виявляє серйозного зацікавлення працею в українській пресі. Це пояснювалося головним фінансовими труднощами української преси, яка, мовляв, не могла конкурувати з іншими професіями. Дехто вбачав у цьому „конфлікт поколінь“, мовляв, старші журналісти не дозволяють своїй молоді проявити себе на сторінках їхніх публікацій. На мою думку, були також інші причини, і то порівняно сильні за згада-ні.

Насамперед, молодь, пройшовши через асиміляційний млин чужої освіти, вже не володіла українською мовою так, щоб могли свobodно читати українські газети, а про оригінальне писання українською мовою, то вже й мало хто з них думав. Подруге, тоді (1960-ті роки) в умовах добробуту нарошчувався т. зв. „нова трудова етика“, себто схвалювання схильності працювати якнайменше і мати якнайбільше часу на т. зв. себевиживання у дозвіллі. Ніхто з молодшого ані старшого покоління не припускав, що незабаром наступити роки економічних обмежень, що бракуватиме місць праці та що саме тоді в українських видавництвах будуть місця праці, але не буде „готових“ українськомовних працівників — і по редакціях, і в друкарнях.

Та поки це сталося, українські редактори й вільні журналісти рік за роком котили свій Сізіфів камінь під українську круту кору. Часописи виходили регулярно і виходили далі, не зважаючи на тривале існування двох окремих спілок журналістів та на постанови їхніх спільних з'їздів.

Дня 28-го червня 1911 року помер від туберкульозу, маючи всього 29 років, зацькований царатом талановитий письменник Архип Тесленко. Передчасно загинув від поневіряння і злиднів письменник, про якого можна сказати словами поета:

*Він одцвів, не розцвівши,
Серед ранку похмурого дня.*

А. Тесленко народився 2-го березня 1882 року в селі Харківцях, Лохвицького повіту на Полтавщині, в сім'ї бідного селянина, що мав аж десятеро дітей, з яких вижило тільки двоє.

Короткий вік А. Тесленка, що жив лише 29 років, із яких чотири роки поневірявся у тюрмах і на засланнях, а писав тільки сім років, був шляхом страждань і поневіряння, безперервних арештів, судів, що вкінці зламали його здоров'я і передчасно загнали в могилу. Батько й мати, що ціле життя поневірялись у наймах, всі сили приклали, щоб синові дати освіту. Але розвиненого, цікавого і допитливого хлопця скоро звільнено із школи за його безупинні запитання про при-

Роман Рахманний

ТРИ ЕТАПИ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

II.

А було тих з'їздів (після оформлення СУЖ Канади) два. Один у Торонто, 5-6-го листопада 1966 року, а другий у приміщеннях Союзу в Америці, 23-го вересня 1972 року. Поміж цими статутними з'їздами була ще надзвичайна конференція чи зустріч членів обох профспілок 1967 року, з нагоди першого Світового Конгресу Вільних Українців та роковин відновлення української державності. Тоді голос вільних українських журналістів пролунав авторитетно і своєчасно.

Саме в той час прорвався на поверхню життя поневоленої України протест вільнодумних українських патріотів проти русифікації та придушення волелюбних українців. І тоді вільні журналісти нагадали усій крайовій українській інтелігенції та інтелектуалам, що вони мають обов'язок ґрунтувати свої висновки, вимоги і протести на державотворчих актах від 20-го листопада 1917 і 22-го січня 1918 року. Сама тільки оборона особистої свободи і людських прав не повинна задовольняти українських патріотів, а зокрема працівників живого і друкованого слова.

Згадані два з'їзди статутного характеру були на ділі свідомим намаганням учасників утримати самодисципліну в своїх журналістських кадрах, згідно з основними державницькими принципами, та підвищити рівень своєї преси, як щодо змісту й форми інформації, так і щодо етики в обміні думками про всі спірні справи. Мос враження від

таких з'їздів було і є таке: тоді ми досягли „консенсусу“ — згоди у фундаментальних справах, хоч і визнавали відмінні підходи до тих чи інших другорядних проблем.

Тому сьогодні, 1983 року, впевняю вас, шановні колеги редактори: незалежно від того, що думають окремі читачі про вашу роботу і навіть без уваги на те, як її оцінюють ваші колеги-журналісти, ви в основному виконали своє завдання.

Ціною наполегливої праці в примітивних умовах і скромними засобами ви зберегли і розвинули вільну українську пресу всупереч усім недругам. Наприклад, неукраїнські гарвардські дослідники на початку 1950 років не тільки затіяли свідчення про штучний голод в Україні 1932-33 років, що їх давали їм живі спостерігачі того масового народодовбивства, але вони — гарвардські дослідники зробили ще й неправильний висновок із цих свідчень: мовляв, український народ в СССР через 15 років перестане бути серйозним чинником, бо більшість українців зрусифікується.

Тим часом життя заперечило їхні псевдонаукові висновки. Сьогодні в тому самому університеті українські та чужинні дослідники опрацьовують ґрунтовні студії про цей голод в Україні та дивом дивуються, як український народ після тих мільйонних втрат міг здобутися на такий національний себевижив, як рух вільнодумців у 1960-ті й 1970-ті роки.

Водночас український на-

род у Східній Європі та у всьому світі виріс у серйозний чинник, якого вже не сміють нехтувати ані державні діячі, ані військові спеціалісти, духовні лідери ані навіть учні. Чужомовна преса також прийняла до відома існування „української проблеми“ та частіше й серйозніше відтворює вияви присутності української нації у глобальній боротьбі за визволення людства від решток колоніалізму — політичного, військового, матеріально-економічного й духовно-інтелектуального.

У створення тієї присутності української нації у насколишньому світі значний вклад дали працівники вільної української преси. Вони своєю працею допомогли українській еміграційній громадськості та її нащадкам далі втримати свою національну самобутність усупереч усім асиміляційним заходам влади багатьох держав і тиску їхніх суспільств.

Продукція вільної української преси мала певний вплив і на розвиток української національно-політичної думки в Україні, куди неначе вода крізь нещільний мур проникли окремі статті з цих видань і допомогли українським патріотам впевненіш знаходити український шлях серед чагарників советсько-російської пропаганди й асиміляції. Це була справді всеукраїнська боротьба за те, про що турбувалася Леся Українка, коли понад 80 років тому писала: „Як зробити Україну вже тепер політичною силою?“

В роки між 1945-1980 бій за цю справу українська політична еміграція виграла, а в її перемогі значний вклад дали редактори і співробітники всіх українських національних часописів і журналів у вільному світі. (Продовження буде)

Іван Боднарчук

У СТОРІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ АРХИПА ТЕСЛЕНКА

ську, а потім у В'ятську губернії. У 1910 року він повернувся, але вже в наступному році помер у рідному селі Харківцях. Там і похований. Арешти й заслання, етапи, жакливі умови у в'язниці, систематичне голодування підірвали здоров'я. Коли вернувся, мати померла, а Архип лишився у холодній хаті з батьком, безруким каліком. Прогноз його із школи, коли мав 16 літ, іскрінчав дві класи. На цій іскрінчалася його освіта. Доповнював її самоосвітою, самотужки.

Восени 1906 року його заарештовано за приналежність до Селянської Спілки. Про страждання, що їх довелось пережити йому в тюрмах і на етапах, можна дізнатися з його автобіографічних творів „На чужині“, „В пазурях у людини“, „Немає матусі“ та інших.

Тесленкова творчість — це яскравий містичний документ про село в царській імперії. Тесленко відтворив злидні життя, психологію і думи селянина-батьрака, з

яким особисто долено та ідейно найтісніше був зв'язаний. Його твори мають автобіографічний характер. Вони ніби проказані бідним селянином. Життя і творчість Тесленка можна поділити на три доби. I. Тесленко цікавиться долею заробітчанської молоді й питаннями: Як жити? Сюди належать новелі „За пашпортом“ і „Хуторянка“, які змальовують дві типи заробітчан. II. Перебування в 1904 і 1905 роках у Києві. Нові враження і нові люди мають матеріал для новелі „У схимника“ й „Любов до ближнього“. В них зображено життя манастирів, духовників. Монах і поліцейський виганяють селянського парубка з монастирської нічліжки, бо з хворого наймати нічого взяти. III. Роки після заслання, коли письменник смертельно хворий повернувся в село. Безнадійність і жах людини, яка опинилася над могилкою, куди її живцем заганяють. Той тернистий шлях автора показують новелі „Немає матусі“ і „Погайня до ями“ та повість „Страчне життя“, в якій виступає проблема виходу „у люди“ через науку.

(Продовження на ст. 3)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагус Лев Якевич

Соняшна металургія

Сонце — джерело всіх видів енергії, що ними користуємося на землі, включно з атомною енергією, яку отримуємо з розпаду матерії. З поступом технології, людина щораз частіше шукає можливості використати безпосередню енергію сонця: для огрівання домів, перетвору сонця в електричну енергію, відсолювання морської води чи для вирощування пари.

Професор Ф. Тромб, з Осередку наукових дослідів у Франції, придумав систему дзеркал, з допомогою яких він використовує енергію соняшних променів, щоб огрівати металургійну піч та для продукції металів і їхніх сплавів.

Ця соняшна металургія на піч побудована в 1969 році у Східних Піринеях, в місцевості Одейль Фонт Ромо на кордоні Франції та Іспанії, на висоті 1600 метрів понад рівнем моря. Щоб сконцентрувати соняшну енергію в тій печі використовується 62 соняшні плити-рефлектори, кожний — поверхнею 45 квадратних метрів. Ті рефлектори є вмонтовані на обводі п'ятикутника та пов'язані з гідралічними підйомачами, завданням яких є при допомозі оптичної електричної системи стежити за рухом сонця та унаправляти їх для оптимального сприймання соняшних променів. Промени відбиті від рефлекторів збираються у великий параболічний дзеркалі, що становить центральний пункт цілої системи. Диск цього параболічного дзеркала, шириною 54 метри та висотою 40 метрів, складається з 95 тисяч малих, параболічних дзеркалець, які спрямовують соняшні промени до його фокуса (огнища), на висоті 13 метрів на відстані 18 метрів від поверхні головного параболічного дзеркала.

При добрій соняшній погоді, що триває у тій місцевості приблизно 200 днів у кожному році, у фокусі вирощується енергія, потужністю 1,000 кіловатів та температурою до 3,800 ступенів Цельсія.

Ця енергія-не тільки дешева, але й чиста, без будь-яких домішок з джерела енергії, які зустрічаються, навіть в електричних печах, не згадуючи вже про домішки в металургійних печах, що використовують кокс або газом. Великою прикметою цієї металургійної печі є те, що соняшна енергія сконцентрована в одній точці, що дає змогу

сплавлявати метали без потреби нагрівання стін печі, що, до речі, становить поважне джерело занецищення сплаву при стандартних методах продукції.

Техніка „Соняшної печі“ дозволяє також на теплову обробку металів до приблизно 3,800 ступенів Цельсія в окиснювальній атмосфері повітря, що має велике значення для низької металургійних процесів.

Додаткова користь із „Соняшної печі“ в Одейль — можливість стосування „термічних ударів“, завдяки механічному влаштуванню, що змінює параболічність дзеркала шляхом зміни його поверхні агнутости. Це у висліді, дає змогу змінити концентрацію „соняшних променів“ та їхню натугу. „Термічні удари“ мають велике значення, наприклад, над дослідом міцності космічних кабін, що входять з великою швидкістю до земної атмосфери, різних елементів системи зброї та наслідків ядерних експлозій.

В Осередку наукових дослідів в Одейль, що є підпорядкований безпосередньо урядові, створено нещодавно, „хемію сонця“. Тією назвою охрищено нову методи обробки мінералів та металів, що дає змогу продукувати матеріали з подивуваними фізичними і механічними прикметами. Наприклад, недавно випродуковано там окис металів, що не змінюють своїх прикмет навіть після підігрівання їх до температури близько 2,800 ступенів Цельсія. Цю методи стосується також до керамічних продуктів, що виявляють надзвичайні прикмети термічної ізоляції. Не відомо, чи ті нові керамічні матеріали не створять нового етапу в розвитку електроенергетики.

„Соняшна піч“ дає також можливість економічної обробки рідкісних металів, з високим відсотком металів.

Техніка „хемії сонця“ започаткувала також технологію очищування матеріалів для інструментів, відпори на високій температурі, поряд із затриманням їх високоякісних механічних прикмет.

Маючи на увазі такі великі досяги „хемії сонця“, ЗСА доручили Франції переселити дослідні свої виробниці та одночасно, разом з іншими державами, приступили до побудови власних „соняшних металургійних печей“.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Західної Німеччини Манфред Вернер заявив в інтерв'ю, опублікованому в неділю, 5-го червня, що він погоджується з недавньою заявою секретаря оборони ЗСА Каспара Вайнбергера про те, що Советський Союз розвиває ракетні системи з ядерною зброєю в країнах Східної Європи. Вернер сказав в інтерв'ю західнонімецькому гамбурзькому журналові „Вельт ам Зоннтаг“, що Советський Союз має такі системи зброї в країнах Варшавського Пакту „вже давно“ і додав, що Москва розробляє тепер нові системи ракет типу СС-21, СС-22 і СС-23 з ядерними боеголовками для розміщення у Східній Європі.

знали про повну безвиглядність задуманого проекту і знали, що йдуть на вірну смерть.

З чисто психологічного боку було б неможливим змусити яких тисяч учасників йти „на вірну смерть“, коли на це не було і якоїсь безумовної необхідності. Навпаки, сам провідник Походу ген. Ю. Тютюнник покладав великі надії на успіх акції. Його підбадьорювали відомості про те, що на території України оперують численні повстанські антибольшевицькі відділи (але взимі під час великих морозів, а тому запізнення вирушення в похід стало фатальним). В похід пішло досить багато цивільних осіб, серед них два колишні міністри уряду УНР, внутрішні справ Михайло Білинський і шляхів Сергій Тимошенко. Це для того, щоб негайно налагоджувати адміністративну на звільнених від ворога територій. У перші дні чи тижні, коли відбувався похід, приходили добрі відомості, про що писала чужинецька преса. Настрий серед тих, які залишилися в осідку уряду УНР, Тарнові, чи в таборах інтернованих, був дуже піднесений. Якби генералові Тютюнникові пощастило здобути місто Коростень, з великими складами зброї (на що були нібито всі можливості і лише якісь недотягнення видаваних наказів цьому перешкодили), то може Другий Зимовий Похід аж не так трагічно і не дійшло б до розстрілу 359-ти Героїв під Базаром.

Очевидно, повна невдача спроби генерала Тютюнника дуже тяжко пригнітила все оточення ДЦентру і прискіплюючи ліквідацію його Тарнівського осередку.

(Продовження буде)

Микола Лівницький

ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ МІЖ 1920 І 1940 РОКАМИ

IV.

Проте, Рада Республіки проіснувала лише приблизно півроку. За її існування двічі мінявся склад уряду: на місце голови уряду А. Лівницького прийшов уряд на чолі з Вячеславом Прокоповичем (який був один час головою Уряду ще на українській території), після того головою уряду став Каленик Пилипчук (хоч головну роль відіграв заступник голови і міністер закордонних справ Андрій Ніковський). На внесення уряду К. Пилипчука Голова Директорії розв'язав Раді Республіки у вересні 1921 року, вона ніколи не була скликана поновно.

Що було причиною розв'язання Ради Республіки. Насамперед до того спричинилися самі життєві обставини. Фінансові засоби ДЦентру УНР змаліли до мінімуму, а тому неможливо було втримати таку велику установу, якою була Рада Республіки, і виплачувати посольські дієти членам Ради. Люди в пошукуванні зарібкової праці почали масово розїздитися з Тарнова. Треба було переходити на нові, чисто еміграційні обставини життя. Стали властиво зайвими приймання законів і постійний контроль над діяльністю уряду. Лише невеликий колектив, що на нього складався сам уряд, міг провадити діяльність. Так само часом досить тяжка процедура узгодження різних політичних справ

поміж численними фракціями Ради ставала гамулем для поточної праці.

У Тарнівському періоді існування ДЦентру в екзилі це раз змінював уряд. На початку 1922 року Симон Петлюра іменував новий уряд на чолі знову з Андрієм Лівницьким. Цей уряд з деякими змінами в складі поодиноких міністрів проіснував аж до трагічної смерті Головного Отамана С. Петлюри в травні 1926 року.

За часів Тарнівського періоду відбулася ще одна великої ваги подія: це другий Зимовий Похід або Рейд в листопаді 1921 року на чолі з генералом Юрієм Тютюнником, начальником штабу якого був полковник Ю. Отмарштейн. У цьому рейді взяло участь багато вищих старшин з усіх дивізій Армії УНР, як, наприклад, тодішні полковники М. Шраменко, Сушко і багато інших. Як відомо, цей рейд закінчився цілковитою невдачею і трагедією під Базаром.

У шістдесяті річницю Другого Зимового Походу з'явився в українській пресі деякі статті, які цілковито неправильно оцінюють цю трагічну подію. На тему Другого Зимового Походу вже багато писалося й вийшла навіть уже давно окрема книжка. Невдачу Походу треба головним чином записати на рахунок таких обставин: пізня пора початку Походу, коли на Україні вже наступили дуже сильні морози; брак зброї, що її сподівалися здобути на території України від ворога; діяльність большевицької розвідки, яка, як стало явним пізніше, була поінформована про час і навіть місце початку Походу. Але цілком неправильно писав недавно один автор, ніби цілий задум відбуття Походу був згорі безнадійний, що всі його учасники

Д-Р АНДРІЙ В. Р. ШУЛЬ
АДВОКАТ
повідомляє про
перенесення бюро його фірми
на нову адресу:
Dr. Andrij V. R. Szul, Esq.
Attorneys-at-Law
Suite 300, 215 S. Broad St. (between Walnut and Locust)
Philadelphia, PA. 19107
Tel.: (215) 735-3210, (215) 535-5544 (evenings)
Попрагдуємо всі справи — стейтські, федеральні, цивільні і кримінальні.
Рівнож: податкові, імміграційні, завіщення (воли), Social Security Disability, контракти.
Можлива безкоштовна для клієнта оборона за відшкодування внаслідок автомобільного чи ін. випадків.
— Членам УНСОЮЗУ знижка —

TYLER SCHOOL of ART
of TEMPLE UNIVERSITY
ВІСТАВКА МАГІСТЕРСЬКОЇ ТЕЗИ
МАРІКИ ГОЛІНАТОЇ
триватиме від 11-го до 14-го червня 1983
Penrose Gallery, Beech and Penrose Ave.
Elkins Park, PA.
ВІДКРИТТЯ в СУБОТУ, 11-го ЧЕРВНЯ,
о год. 8-й вечора.
Галерея відкрита щоденно від 11-00 рано до 5-00 по полудні.

ОКРУЖНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК
АМЕРИКИ в ЧИКАГО, Ілл.
разом зі своїми Відділами
власноту
в неділю, 19-го червня 1983 року,
на оселі Кооперативи „Самодопомога”
в Равнд Лейку, Ілл.
„ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ”
В програмі: ПОЛЬОВА СЛУЖБА БОЖА, СВЯТКОВИЙ ОБІД,
МИСТЕЦЬКО-РОЗВАГОВА ЧАСТИНА, ВИГРАШІ І РІЗНІ
НЕСПОДІВАНКИ.
ГОСТЕЙ РАДО ВІТАЄМО!

ОДУМ
ЛІТНІ ТАБОРИ — 1983
НЬО ЙОРК
ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР
Оселя ОДУМ-у „КІВ”, Акорд, Н. Й.
сесія „А” — 12-16-го липня
сесія „В” — 17-20-го липня
КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР — 3-16 липня
Оселя „Верховина”, Глен Спей, Н. Й.
За інформаціями:
Alexander Neprel
85-71 148 Street
Jamaica, N.Y. 11435
(212) 657-0317

МІННЕАПОЛІС
ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР
Сіблей Стет Парк 29 липня до 6-го серпня
За інформаціями:
Alexander Polec
3520 Edward Street
St. Anthony, MN. 55418
(612) 781-8204

ЛОНДОН, ОНТАРІО
Всі спідуючі табори відбуватимуться на оселі
ОДУМ-у „УКРАЇНА” Лондон, ОНТАРІО
ТАБІР ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-у
від 2-го липня до 16-го липня
За інформаціями:
Dr. G. N. Kryvolap
221 Edridge Way
Catonsville, MD. 21228
(301) 744-0168

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР 17-30 липня
КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР — 31 липня до 14 серпня
СПОРТОВИЙ ТАБІР — 14-27 серпня
За інформаціями:
Paul Lysyk
728 Chesterton Avenue
Oshawa, Ontario, L1H 3J3
(416) 576-9779

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, Інк.
Відділ в Ірвінгтоні, Н. Дж.
Неділя, 12-го ЧЕРВНЯ 1983
Год.: 7-ма вечора
РІЧНИЙ КОНЦЕРТ
Фортепіанові твори українських і всесвітніх композиторів виконують учні кл.
Галі Клим:
Тамара Бабюк, Меланія Бонакорса, Христя Бонакорса, Христя Рак-Бравн, Таїса
Бушнел, Апполон Григорович, Дженіфер Говерналі, Іа Дад, Надія Дад, Оксана
Козира, Марко Макейдо, Стефанія Макейдо, Марко Стецюк, Віктор Фарміга, Віра
Фарміга, Мірлі Худько, Рома Худько і Марія Цяпка.
Залп УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ.
140 Prospect Ave., Irvington, N. J.

1-ша УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ШКОЛА
УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”
Оселя УБСоюзу „Верховина” — Глен Спей, Н. Й.
Від: 24-го липня до 20-го серпня 1983 р. (4-ри тижні)
КОПАНИЙ М'ЯЧ • ВІДБИВАНКА • ТЕНІС • ПЛАВАННЯ
ФАХОВІ та ДОСВІДЧЕНІ ТРЕНЕРИ й ОПІКУНИ
По інформації і аплікації писати:
Ukrainian Sitch Sport School
680 Sanford Avenue • Newark, N.J. 07106

УКРАЇНЦІ! НАШОЮ МЕТОЮ Є ЗАБЕЗПЕЧИТИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ І УКРАЇНКУ, ЯКІ ЖИВУТЬ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ! ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛИСЬ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

У сторіччя...
(Продовження зі стор. 2)

Спершу Тесленко пробував писати вірші, пізніше написав п'єсу, яку М. Кропивницький визнав слабою для сцени, але бачив у ньому талант і порадив продовжувати писати. Тоді письменник почав писати оповідання, зображуючи події із щоденного життя. Його твори хтось назвав „криком серед ночі”. В 1904 році поїхав Тесленко з першими оповіданнями до Києва і звернувся там за порадою до „Української книгарні”, бо хотів знати, чого варті його твори („Син”, „За пашпортом” і „Хуторяночка”). Познайомився з Єфремовим і той обіцяв їх надрукувати. Але з різних причин ті твори надруковано аж 1906 року в „Новій Громаді”.

В оповіданнях „У схимнику” зобразив автор сумну жінку, що прийшла до схимника з проханням молитви для її сина, якого побила поліція. Довідавшись, що побило хлопця за виступ проти влади, чернець скаржав матір. Бездушно ставлення до людини зображено в новелі „Любов до ближнього”, де знищеного хворобою наймита виганяють з монастирського приюту, бо він не має чим заплатити за нічліг. „Поганий до ями” описує авторове дитинство і мрії про здобуття освіти, які розбиваються в зударі з жорстокою дійсністю.

Ось уривок з тієї новели: „Бідний батько, бідна ма-

туса! Як це їм дивитися на мене змарнілого, хворого? Скільки вони вже дітей поховали, повіряджали на той світ! Голод, холод. Хотіли, щоб хоч я вже жив, на мене надіялись. Було вже й позичати грошенят та й чобітки й жупан мені справляти. А йду в школу, то й олійки й рибки мені. А підпис, оддали ще й у більшу школу мене. Хотіли у людей вивести мене. — Учися — кажуть було — учися, щоб хоч ти, як ми, не страждав, не скитався на поденщині. — І вчуся було. Іноді як напишучи „сочиніє”, чи вірш, то вчитель: — З тебе люди будуть — було всміхнеться до мене. Так раділо було. Життя таким гарним уявляло собі. І що, і ту школу кінчати думаю, і цим і тим бачу себе. Та дарма!”

Отже завідувач переслідував хлопця, давав йому лік олієчки, щоб не мудрував дуже, а вкінці вигнав його із школи. А далі автор каже: „Прощався я з школою. Жаль було. Мав кінчати того року. — Оце вчився! — почав батько мені — Що ж тепер?.. Я ж задовжився на тебе! Служити йди, на заробітки ступай!”

Як бачимо, для творів Тесленка характерна любов до трудової людини, простота й невинність розповіді. Він із особливою силою зворушує малює постаті дітей і переживання персонажів своїх оповідань.

Свято Героїв в Кергонксоні

Кергонксон, Н. Й., (О.В.)
Помимо погоди, понад сімдесят громадян Кергонксону та десятків сеньйорів УНСОЮЗУ, що прибули на з'їзд на „Союзівку”, взяли участь у Святі Героїв, що відбулося у церкві Залі церкви Пресвятої Трійці тут, у неділю, 29-го травня ц.р. Свято відкрив голова Об'єднання Українців Кергонксону д-р Олег Волянський, привітав присутніх та представив промовця, відомого й заслуженого журналіста та громадського діяча ред. Івана Кедрина-Рудницького. Редактор І. Кедрина з питомою йому ясністю та логікою

порушив справу визвольних змагань з перспективи 64-ох років. Він ствердив, що це не бракувало героїв, себто людей, що добровільно йшли на смерть за ідею. Сюди він зачислив героїв з-під Крут і Базару, Ольгу Бесараб, Олену Телігу і численних безіменних. На жаль, на його думку, наш народ у своїй масі не був готовий боронити своєї держави із зброєю в руках. Ред. Кедрина уважав, що у нас колись були далекі грядні державні мужі, лідери, як наприклад, гетьман Виговський, що старався творити протимосковський фронт разом із Польщею, але не мав розуміння і підтримки у народі.

UKRAINIAN FESTIVAL
AT
Action Park
SUNDAY JUNE 19
• Bulava Ensemble from Toronto
• Tempo Orchestra
• Volya Dancers
• Craft, food vendors
Admission \$6.00
Rt. 94 Vernon, N.J.
201-827-2000

На думку промовця, такими лідерами були Петлюра, Коновалець і Бандера, і тому він вважає, що назвати їх тільки героями — це неправильно, бо вони є більше ніж герої.

Тепер, на еміграції, ми не лише не масмо „лідерів”, але навіть колективного провідника, — сказав промовець, але він вірить, що колись такі завалилися російська імперія так, як завалилися всі інші, і ми все ж таки будемо мати свою державу.

Присутні повстанням з місця та довготривалими оплесками вшанували ред. Івана Кедрина за глибоку доповідь.

Після доповіді д-р Микола Барусевич відчитав зміст короткого споми учасника визвольних змагань проф. Михайла Васюка, котрий з огляду на стан здоров'я не міг сам прибути на свято.

Відтак місцевий хор під батутою д-ра О. Волянського проспівав пісні: „Ой, горе тій чайці”, муз. Миколи Леонтовича, та „Наш стіг” — муз. Андрія Гнатюка. Люба Потічна відчитала уривок „Останній бій” з книжки „І регіт не лякав” Евстахія Загачевського, де живо описана героїська боротьба Дивізії „Галичина” проти червоної армії. Проф. Андрій Баранник прочитав присвячений Симонові Петлюрі вірш Євгена Маланюка „25 травня 1926”. Ліза Яців продемонструвала вірш Василя Пачовського „Гімн безсмертної Батави”.

На кінець хор „Золотий Гомін” відспівав пісню „Зірвалася хуртовина” муз. Василя Витвицького, та „За рідний край”, муз. Романа Купчинського.

Национальним гимном закінчено це добре підготовлене й успішне свято.

Хореограф...
(Продовження зі стор. 1)

скавиця”, „Громиця” і „Сонечко”. Вони вивели перед глядачами „Лісову фантазію” в першій частині концерту і „Стілеві та народні танці” в другій. Особливо було присмію маестрі Ромі Прийма-Богачевської, що танцюючи Чикаго привстало їхній гостинний виступ в Нью Йорку й особисто, і тому їй трішки сумно, що так мало людей пришло на знамениту імпрезу. Це і преподана погода тоді (було страшна злива 24-го квітня), якраз у день виступу) і мабуть не зовсім добре зорганізоване розповсюдження квитків, реклами, та інші причини, що склалися на незацікавленість ширшої публіки концертом. Це все треба брати під увагу в наступних планованих великих виступах, — казала гостя в редакції, — треба „більшого попєртя нашого громадянства і більшої уваги для мистецьких груп і мистців-одиноць. Охоча молоді є, фактично — бракує розуміння нашого загалу”.

І ось, щоб з охотою молоді, про яку згадала Р. Прийма-Богачевська, були справжні фавіші народно-українського балету, існує вже 19 років її школа. А для ще кращого більш інтенсивного навчання (на трьох рівнях, від початківців до заавансованих) використовує хореограф і педагог Р. Прийма-Богачевська літній час, коли молоді і діти мають вакації від шкіл. Тоді можна дуже сконцентровано проводити навчання класичного танку й народно-українського та стилізованого, і успіхи з таких двотижневих курсів є просто гідні подиву, що і підтверджує досвід восьми років, відколи триває її літня школа. Цього року перший Танцювальний табір і „Воркшоп” триватиме три тижні, від 26-го червня до 16-го липня, для заавансованих танцюристів віком від 15 років життя і агору; для початківців, у віці від семи років до 13-го року життя, табір буде від 24-го липня до 6-го серпня. Для танцюристів середнього рівня табір триватиме від 7-го серпня до 20 серпня, і сюди приймаються танцюристи від 10-ти до 16-ти років життя. Ромі Приймій-Богачевській цього літа допомагатимуть такі знамениті учителі танку, як Валентина Переласка, Джон Тарас, Тарас Кальба і Ярослав Клуш. Теж Ріккі Вацко буде асистентом для найстарших, а Роксана Пилипчак з Чикаго, молода інструкторка танцю, працюватиме з танцюристками середнього рівня. Бажаючи повнішого зголошуватися вже заздалегідь на адресу: Ukrainian Dance Camp and Workshop, c/o Roma Pryma-Bohachevsky, 523 East 14th Street, Apt. 3 B, New York City, N.Y. 10009; tel.: (212) 677-7187.

З ентузіазмом і життєрадісністю, які можна тільки подивляти, розповіла Р. Прийма-Богачевська про успішний дводенний „Мистецький і Танцевальний Фестиваль Манітоби”, 7 і 8-го травня цього року, в Канаді, де вона була „суддею” і інструктором разом ще з трьома відомими хореографами з Північної Америки. Пробыла Р. Прийма-Богачевська у Вінніпегу, Канаді, цілий тиждень, бо навчала там кілька груп танцюристів. Присмію їй підкреслити, що в Канаді, як і в Чикаго, хлопці і молоді чоловіки не стороняться від зайняти танцем. Там, наприклад, танцюють молоді професіоналісти, а від учасників ансамблів є від 16-го року життя до 35-го. Так є по всіх сферах нашого суспільства, де, є в руці замістити”, за винятком Нью Йорку. І тут, у Нью Йорку й околиці, треба б було якось заохотити хлоп'яч і юнацьке населення більш цікавитися танцем і власною участю в ньому. Справді це цікавий феномен — в Нью Йорку обмаль танцюристів для чоловічих ролей. Таку річ тяжко пояснити і шкода велика,

що якраз так є, „бо хлопці в українському народному танцювому епосі мають власну найбільшу роль”. — каже Р. Прийма-Богачевська. Але тим більше задоволення Р. Прийма-Богачевська з тих своїх студентів, що виявили і виявляють ентузіазм для танку, бож вони стають тоді причисленими „глибоких народних мистецьких джерел, ім відкривається чар українського танцю, як і чар інших мистецьких народних рідних виявів, які збагачують душу учасника і глядача і знають односторонню незабутню країною їхніх батьків чи дідів, зберігаючи молоді покоління від асиміляції”.

Ромі Прийма-Богачевська любить свою працю, свою професію, що є і була її покликанням. Вона ніколи не жалкує, що пішла в цю діяльність, а навпаки — в її житті і, наповненому танцем, що розпочала його ще 8-річною дівчинкою, так багато надхненних моментів, що коли б довелось їй знову починати свою кар'єру, вона б повторила те саме.

Для танцю-балету варто жити. Вона любить свій фах, своїх учнів — своїх „дітей”, яких пройшло через її школу вже хіба п'ять — шість соток, пам'ятає їх, ніколи не забуваючи. І радіє тим, що має їх, учнів, чимало і тепер. Навчав Р. Прийма-Богачевська, як сказано, в Нью Йорку, в Олбані, в Гемпстеді, як це недавно в Озон Парку чи в Нью Джерсі. Часто їде на гостинний інструктаж до інших міст Північної Америки, чи це буде згаданий Вінніпег, Ванкувер, Чикаго, Філадельфія, Вашингтон чи Клівленд та інші. Так буде і цього літа. Аж не віриться, що її танцева кар'єра триває 40 років, така ще молода, гарна, граціозна лані Рома, яка ще кільканадцять років тому була окрасою найкращих сцен Європи, Канади й Америки. І це про неї писала захоплено професійна театральна й балетна критика, що кращих рецензій годі знайти. Всі рецензенти підкреслювали її великий талант, особистий чар, незвичайну красу обличчя й усієї постаті, шляхетну поведінку, бездоганний смак і її високу культуру особистості і сцену. Чимало з цих рис вміє наш незрівняний хореограф-педагог передати своїм ученикам, які після довгої праці в її школі стають „малими принцесами”, безпомилково переймаючи в свої учительські вміння триматися у житті й на сцені з гідністю, достойством. Її учнів можна відразу пізнати по передусім „повній виразності гримів і рухів”, „по інтенсивному виразі тіла й мимічній гримі” по бездоганній класичній в народному танці, власне — пізнати на підставі тих характеристик, які ще недавно захоплювали глядача в ній самій, незрівняний танцющи. Українські Терпсихори. В артизмі Ромі Приймій є тільки високе мистецтво і є „в ньому щось від місії, яку вона виконує з великим почуттям відповідальності”, — як писав ще в паризькому „Українському слові” у свій час св.п. інж. Дмитро Андриєвський. Цю місію — служити Україні мистецтвом — взяла вона від своїх Батьків — св.п. Івонни Приймій-Вітальї та батька Лікаря-громадянина д-ра Остапа Приймій, якого втратила ще дитиною. Цей високий патріотизм і покликання внісела вона з дому її діда священика, „де почалася — як вона каже — моя вічна любов до українського танцю, до української Культури”.

Наталія Полонська-Василенко
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
У 2-ох ТОМАХ
Ціна: \$52.00 з пересилкою
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штатного податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Пластуни відзначили 75-річчя свого чільного проводника

Начальний Пластун Юрій Старосольський (зліва) попластовому гратулює пл. сеньйорів Ярові Гладкому.

У суботу, 21-го травня ц.р., в приміщеннях Союзівки пластуни ЗСА з'їхали з усіх усюд, щоб спільно вшанували 75-річчя пл. сеньйора Яра Гладкого, який цілі десятиріччя проводив пластову організацію під час її легальної і нелегальної діяльності в Україні. Пластуни поставили собі за завдання пропагувати серед української молоді водне пластування та традиції української флотії на Чорному морі.

До сьогоднішнього дня пл. сеньйора Яра Гладкого і головою Чорноморської Ради, яка проводить усіх членів куренів „Чорноморців” і „Чорноморських Хвиль”, відомий він під псевдонімом „Оріон”. Саме його друзі „Чорноморці” були ініціаторами вшанування пл. сеньйора Я. Гладкого й його 75-річчя та перекладає це у вшанування дружній пластовій формі.

125 пластуни-сеньйорів з родинами із куренів „Чорноморці”, старші пластуни із того самого куреня, представники „Чорноморських Хвиль”, представники різних куренів, в тому велика група т. зв. ватаги „Бурлаків”, представники поодиноких пластових станиць та доволілі друзі-пластуни засіли до святкової вечери. За окремим столом зайняла місце родина пл. сеньйора Гладкого, а за почесним столом, крім Юліянти, були О. Т. Лещинський, капелян куренів „Чорноморці”, Начальний Пластун Юрій Старосольський, представники головного пластового проводу і крайової пластової старшини в ЗСА. Господарем імпрези та її головним організатором був пл. сеньйор Острівський, куриний УПС „Чорноморці”, а святковою вечерею провадив пл. сеньйор Любомир Гевко. Він представив усіх учасників почесного стола, а окрема пл. сеньйора Я. Гладкого і вміло з легким гумором та широким теплоту проводив програму.

Кульмінаційною точкою її було надання пл. сеньйора Гладкому відзначення св. Юрія в золоті, яке передал Начальний Пластун. При тому він ствердив, що це найвище пластове відзначення вже дуже давно повинно було бути присвоєно пл. сеньйору Я. Гладкому, який був на протязі стількох років найкращим і фактичним провідником Українського Пласту, очолюючи його у різних фазах, зокрема протягом цілого часу дії тайного Пласту. Тому в переконанні Начального Пластуна Ю. Старосольського, Юліянти-це Пласт і перед ним він може тільки стати „на струнку”, передаючи пластовий привіт.

П'ЯТЬ ОБОРОНЦІВ незалежності Пуерто Ріко дістануть присуд по три роки в'язниці за те, що відмовилися зізнаватися перед федеральним судом у справі терористичних нападів групи пуерторіканських націоналістів.

Бл. п. ВІРА ЯКОВИЧ
ПАРАСТАС — у четвер, 9-го червня 1983 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Насевича при Френкліні і Бранн вул. у Філадельфії, Па. моя Найдорожча Дружина
ПОЖОРНО — в п'ятницю, 10-го червня 1983 р. о год. 10:00 рано в катедрі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, а згодом на українській католицькій цвинтарі у Факс Чейсі, Па.
Горем прибитий
муж — ТАРАС

Цей повний символічний акт прийняли присутні з особливим зворушенням, як та кож описує вручення Я. Гладкому образу св. Юрія кисти мистця „Чорноморця” пл. сеньйора Козака, що його провів в імені усіх „Чорноморців” пл. сеньйор О. Гаврилюк.

Серед численних письмових привітів пл. сеньйора Гладкого відчитав перший привіт — від Блаженнішого Патріярха Йосифа, в якому підкреслено саме що величезну роль в розвої і вдержанні пластової організації, яку відіграв пл. сеньйор Я. Гладкий. Усвою з привітаннями виступили: голова Головної Пластової Ради пл. сеньйор Тарас Дурбак, голова Головної Пластової Булави пл. сеньйор Любомир Романків, голова Пластового Сеньйорату пл. сеньйор Василь Мочула і голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА пл. сеньйор Евстахій Гойдиш. Віршований привіт від пластуни-сеньйорів куренів „Бурлаки”, які в своїх початках мали пл. сеньйора Я. Гладкого як виховника і дорадника та зберегли до нього особливе відношення, прочитав пл. сеньйор Юрій Купчинський.

Під час вечора висвітлено ряд прозорік із пластування Юліянти від початків у юнацькому гуртку в гімназії у Перемішлі, до яких давав вичерпний пояснення один із доволіліх ширших друзів пл. сеньйора Я. Гладкого, пл. сеньйор Роман Рогожа.

Вкінці коротко і змістовно промовив Я. Гладкий, який сказав, що тим святом покладено на нього завеликий тягар заслуг для Українського Пласту. Він вважає себе лише громовозомом, а загал пластових провідників був громом, енергією і світлом для пластової організації. Тому він ділить заслуги, приписавши йому, із сотнями тих усіх, що були пластовими провідниками, бо без них Пласт не перетривав би усі „бурі і негоди”, розв'язання, війни, переселення і не мав би таких дальших можливостей зберегти себе, як сьогодні має. І саме тому салют, який йому складають тепер з нагоди його 75-річчя, а також тих двох років праці для Пласту, він передає усім пластовим провідникам від найстаршого до наймолодшого виховника нової школи, чорноморським гимн і молитва закінчили цей вшанування вечір, яким пластуни бажали боді частинно сплатити свій борг подяки Я. Гладкому — Оріонові, який стільки сотень пластуни проводив завжди незмінним прямим шляхом до Великої Меті.

О. К.

У роковини Великого голоду

Цього року українська спільнота у вільному світі відмічує 50-річчя штучного голоду в Україні, яким Москва хотіла остаточно зламати опір поневоленого українського народу, а водночас підірвати саму базу біологічного існування України. Злочинний генцид переведено із мовчазною згодою тодішнього т.зв. культурного світу.

50 років тому преса західного світу відмовлялася друкувати кореспонденції та звітності навіть своїх журналістів, які інформували про голод, зате радо давала на своїх сторінках місце тим кореспондентам, які заперечували голод в Україні та писали те, що було для Москви вигідно.

Мільйони українських селян гинули з голоду в найжахливішому голодоморі ХХ століття, що його могло зазнати людство в мирних часах. Згідно з підрахунками, під час штучного голоду в Україні в 1932-33 роках загинуло понад сім мільйонів українців, тобто більш як 20 відсотків українського населення.

Ще й тепер, 50 років після цього жахливого злочину, Москва мовчанкою збуває свою відповідальність за цей генцид. Ті, що винищували український народ голодом, сьогодні виступають обудно як миротворці, а рівночасно всі свої сили скеровують на те, щоб „дігнати й перегнати західний світ“ в озброєнні.

ІСНО, як координаційний центр націоналістичних об'єднань і товариств у західному світі, звертається до всіх своїх складових організацій та усного свого членства, щоб вони гідно й масово відмітили ці жахливі роковини генциду Москви, виконали го над безборонним українським населенням в 1932-33 роках, та активно включилися в працю для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні загально-громадських комітетів у всіх країнах поселення.

Віримо, що в обличчя голодної смерті мільйонів українського населення всі українські організації у вільному світі спільно відмітять 50-ті роковини.

Будь-які розходження, політичного, релігійного чи територіального напрямку, будь-яке розбиття у відзначуванні тих самих роковин буде лише свідченням цієї жахливої події, а одночасно доказом нашої незрілості.

Визначаючи примати національної єдності і солідарності та схилиючи голови перед мільйонами невинних жертв, система ІСНО від себе докладе усіх зусиль, щоб ці роковини були достойно і величаво відзначені. Закликаємо все наше членство зробити всі можливі заходи, щоб про цей український Голокост доводився тепер увесь волелюбний світ, який стоїть сьогодні перед тією самою загрозою, перед якою українська нація стояла 65 років тому.

червень 1983 Світова Координаційна Рада ІСНО

ПІСЛЯ ПРОСЛІДЖЕННЯ 11-ох випадків саботажів у нуклеарних станціях ЗСА від 1980 року, стверджено, що такі саботажи в більшості переводять робітники тих фабрик, яких звільнено з праці, а не посторонні люди.

ПОМЕШКАННЯ ДО ВІНАЙМУ

JERSEY CITY MANAGEMENT, Inc.,
announces that apts. located on
Bergen Avenue, Jersey City, N.J.

are now available for rental to both family and elderly. Apts. consist of 15 efficiency apts, 73 one bedroom apts, 75 two bedroom apts, and 4 three bedroom apts. Qualified applicants will be selected and housed based upon family compositions according to HUD SECTION 8 and federal guidelines. Rent will be based on 30% of the applicants gross income, subject to federal income limitations.

REQUESTS FOR PREAPPLICATIONS MUST BE DATED NO LATER THAN MIDNITE JUNE 16, 1983.

Selection will be based on a public lottery on July 6, 1983 at the site at 177-183 Bergen Avenue at 10 A.M. Send requests to:

**Jersey City Management, Inc., P.O. Box 6811,
Journal Square Station, Jersey City, New Jersey 07306**
Equal housing opportunity

Call before June 15, bet. 10 A.M. — 5 P.M.
For information call: 201-332-7962
332-7963

Ask for Joseph Shneberg

ЗМІНИ ЦІН ЗА ОГОЛОШЕННЯ

у щоденнику „Свобода“ та у „Ukrainian Weekly“

З уваги на підвищення поштової оплати (понад 100%) за висилку „Свободи“ та „Українського Тижневика“, як також поважний зріст ціни паперу та інших друкарських матеріалів, Адміністрація „Свободи“ **БУЛА ЗМУШЕНА** підняти ціни оголошень.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	\$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	\$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч х 8 шпальт)	\$10.00

Якщо до оголошення включиться знімок — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту	\$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти	\$10.00
Фоторепродукція на три шпальти	\$12.00

Оголошення на чергове число мусить вліпнути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	\$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів, і т. д.)	\$10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вліпнути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА.

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки у наглих випадках.

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціальне прохання.

Соборні дні в Англії

Від 20-го до 31-го травня перебував в Англії Блаженніший Владика Митрополит Мстислав. Час від 21-го до 26-го травня був використаний на підготовчу працю до 6-го Собору Української Автокефальної Православної Церкви на поселеннях, що був визначений на 27-29 травня. До Англії Владика прибув у супроводі студентів Свято-Софійської Семінарії протоієрея Юрія Галиши.

В неділю, 22-го травня, Митрополит Мстислав відправив архиєрейським чином Св. Літургію в катедрі Св. Преображення в Лондоні. Служили йому настоятель катедрі протопресвітер М. Галиця, ігумен В. Дідович та протоієрей Ю. Галиця. Під час Малого входу Владика Митрополит возвів в сан архимандрита ігумена Володимира Дідовича, а ченця і протоієрея Іоана (француз) в ієродиякона. З огляду на сповнення 50-ліття священнического служіння протопресвітера Палладія Дубицького, Владика благословив його на носіння двох наперсних хрестів, себто обдарував його найвищою нагородою, яку передбачено для одружених священників.

Соборні дні були заплановані відправою Св. Літургії 27-го травня. Під час цієї Служби Божої, яку відправив голова Консисторії УАПЦ в Австралії протопресвітер О. Пігулевський, духовенство і світські делегати на Собор приступили до Св. Сповіді й Причастя. Після короткого сніданку, що його приготувало катедральне Сестрицтво, та відвідування учасниками Собору молитви-прохання про шістьох Св. Духа на учасників Собору Владика Митрополит поблагословив відкрити Собор.

Програма Собору передбачала вислухання справоздань керуючих Митрополією й єпархіальними установами УАПЦ вільно-

му світі та трьох доповідей, а саме: Митрополита Мстислава про сучасний стан і потреби УАПЦ в діаспорі; заступника ректора Українського Вільного Університету проф. д-ра З. Соколюка про автокефалію, та професора Паризького університету д-ра А. Жуковського про те, що вже зроблено для відзначення 1000-ліття хрищення Руси-України. Найбільше часу було зужито на перегляд дотеперішнього статуту УАПЦ вільно у вільному світі та внесення до нього необхідних додатків і поправок. Одною із постанов є схвалення поділу організаційної структури УАПЦ вільно у вільному світі на чотири церковні провінції-єпархії: Західноєвропейську, з катедрою в Парижі; Великобританську з катедрою в Лондоні; Австралійську з катедрою в Сіднею та Південноамериканську. Закінчено соборне діяння схваленням постанов і резолюцій, на чолі яких треба поставити піднесення Єпископату Анатолію до сану Архiepіскопа Західноєвропейського, а архимандрита Володимира до сану єпископа Лондонського.

Соборною архиєрейською Св. Літургією та Молебнем подяки закінчено 6-й Собор УАПЦ вільно у вільному світі. Незабутньою згадкою про цей Собор залишиться хіротонія у єпископа архимандрита Володимира Дідовича, яку, згідно з соборною постановою, довершили Владика Митрополит Мстислав і Архiepіскоп Анатолій. Після відвідування „Святого Божого“ Владика Мстислава і Анатолія підвели на реченого до Св. Престолу, перед яким архимандрит Володимир опустився на коліна. Під безперервний спів „Господи, помилуй“, духовенство у вітварі, а хору і людей у церкві, Митрополит відчитував sacramentalні молитви, випрошуючи у Всевисшнього, щоб благодать Святого Духа зійшла на нареченого в єпископа поборного архимандрита Володимира. Решту Св. Літургії й Молебень подяки за успішний і творчий перебіг Собору очолювали три Владики — Митрополит Мстислав, Архiepіскоп Анатолій і Єпископ Володимир.

Після Молебня, очолена Владиками і священниками процесія вирушила до хрестаматія, що його українці Англії поставили на площі перед катедрою, для вшанування жертв Великого голоду. На прихід церковної процесії очікувала вже велика громада, що зі'їхалася і зліталася не тільки з усіх кінців Англії, але багатьох країн Західної Європи.

Перед довершенням чину посвячення хреста Митрополит Мстислав звернувся до зібраних зі закликом до ширшої молитви за душі мучеників і страдників українських, життя яких 50 років тому прикрито Великим голодом, до якого свідомо довелася Москва, здійснюючи своє відвічне стремління — знищити український народ та його тисячолітню культурну надбавку. Після посвячення хреста, зворушливе і повне гілоклого змісту слово виголосила представниця Громадського комітету вшанування жертв Великого голоду Ірена Терлецька, а представники молоді і громадських організацій поклали у стіп хреста китиці весняних квітів. Цю зворушливу жалобу урочистість оздобив своїм величним співом хор української православної парафії з Олдегему.

Христя Паняньська

ЛОНДОН ВІДЗНАЧИВ 85-ЛІТТЯ ЖИТТЯ МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА

Багату на різні події неділю, 29-го травня, закінчено було ще одною імпрезою, а саме: парафіяльна управа і Сестринство катедрі Св. Преображення в Лондоні влаштували в інтернаціональному Гілтон готелі святкову трапезу на честь Блаженнішого Митрополита Мстислава, бажачи цим відзначити 85-ліття з дня народження Митрополита. Господарем цієї трапези був протопресвітер П. Дубицький з Мюнхену. Вітали Владика з ювілеєм священики та представники пара-

фії і громадських установ. Обід закінчено концертом хору парафії з Олдегему. Зворушливим словом подякував Владика священикам, представникам парафії і громадських установ та господарям трапези за шедру гостинність і добрі побажання. Окрему подяку Владика склав Сестринству катедрі Преосв. Преображення в Лондоні за його безперерйну активність і ширшу працю на добро нашої Св. Церкви в Англії.

о.Ю

Св. п. інж. Богдан Бемко

Мій брат Богдан з професії інженер-хімік, із замилювання співців і співтворець. Тридцять років тому він прибув на вільну землю Вашингтона. І може за кілька місяців, на новий рік, з нагоди Маланки в Елізабеті, Н. Дж., він вітає присутніх традиційним побажанням „сїйся родися...“ У улах і сїрцях новоприбулих стелилися ті вітання спогадками далекі батьківщини. Вона ще більше зблизилася до нас, коли гурток співаків, усі в народних свитах, під проводом Богдана Бемки заспівав „Добрий вечір тобі...“ Давня коляда в новому світі. Це був, мабуть, початок нових ідей, сміливого задуму: створити тут співочий квартет. Нехай пісня зденить на новопосілі. І, може, мріяв тоді Богдан про перегабаритизування деяких наших чудових мелодій на „тутешній лад“. Чому ж би то на „тутешній“? По-простому тому, що тутешні „бойси“ відкили від насого співу на старий лад. Їм треба дати щось, щоб було і наше, і нове.

І наше, „і нове“ за який час, після наполегливої праці, дала нам організована Богданом „Каравана“. І підбір пісень і їх виконання були гарні. Згадати б хоч попури, що починається „...бо війна війною“, або пісня „...про наш Львів“. Тоді в „Каравані“ співала і дружина Богдана, Іванка. Але всьому приходило кінець. Минувалося „Каравана“.

Десять років тому Богдан опинився у соняшній Флориді. Спочатку гадали ми, що „Данцю“, який активний тут працівник на полі сільськогосподарській, член і соліст ньюаркської „Трембіті“ елізабетського „Бояна“, диригент „Каравани“, що так багато часу присвячував гармонізації пісень для „Каравани“ (він завжди підкреслював, що не „компонує“, тільки „гармонізує“), хіба піде на „емеритур“, тобто подастся на „внутрішню еміграцію“.

Але Данцю залишився Данцюм. У Сейнт Петербурзі він зразу знайшов багато „молодиків“ (хоч Флорида — це стейт емеритів), щоб організувати хор, спричинитися до оснування Українсько-Американського Культурного Товариства, щоб пожити на „поставити на ноги“ місцевий танцювальний гурток. Здається, завершенням його культурної діяльності стало зорганізування і успішне ведення Міжтінного хору міста, що виконувало пісні 43-ох етнічних груп. Між, іншим, чудово виходила з них пісня „Туман хвилями лягас...“

І подумати тільки, крім Богдана, диригента, в хорі (40 співаків) були тільки два українці. Впровадження українських пісень у репертуар цього хору Богдан уважав за цілком нормальне явище. Наші пісні, казав

він, не треба і не можна замикати в гетто. Хіба найвище були задоволені з цього американські „бойси“ українського походження, до яких Богдан відчував ширшу симпатію, бож „хїба у них не б'ється наше серце?“

Але в соняшній Флориді це одне, як то кажуть, „вилізло шило з мішка“. Богдан був вчуком дядька. Одного разу, давним-давно, коли Богдан відвідав дядька, Данцю проспівав йому ціле „Плотю у сну...“ Дідо був захоплений: „...та ж ти, не бож, будеш ще ліпшим дядьком, як я...“ Тітка, яка була з нами, запротестувала: „Богдан ходить до школи... він буде священиком...“ „Ой, доно, — відповів дідо, — чи ти думаєш, що ми обійдемося без дядька? Хіба в церкві органи поставимо, чи що? Пізніше Данцю (в той час 11-літній) запитав мене, „старшого брата“, чи „направду, дяки такі важливі“.

Але тут, у прибраній батьківщині, погляд Богдана скрісталізувався. Він зрозумів, що тут роль рідної Церкви в житті нашої національної спільноти навіть ще більша, ніж це було століттями вдома під сонцем України. А разом з цим і роль дяків, диригентів церковних хорів без порівняння більша. Ми по деяких наших церквах „даємо концерти“ але часто при тому губимо нашу церковно-музичну традицію. Там, вдома, ми мали щонайменше односторонню школу дяків. Отже слід це зробити і тут: подбати про вищі курси для талановитих і охочих кандидатів не тільки на диригентів церковних хорів, але і „просто“ дяків. Богдан не раз говорив про це зі знайомими, зокрема з донькою Христинкою, яка закінчила музичні студії.

Не так то давно, коли розмова зійшла на хорів спів, властиво на спів церковних хорів, Христя спитала батька, чи говорив він про це з „компетентними чинниками“. Властиво ні, — відповів Богдан, — але це треба почати при найближчій нагоді. Нагода не прийшла і вже не прийде...

Неприбуткові...

(Продовження зі стор. 1)

передвиборчу кампанію на пост губернатора стейту і „поховав“ рапорт Шварца. Але якраз у березні цього року заступниця посади Керол Беллама скритикувала податкову політику Кача і заклала посади опублікувати рапорт Шварца. Цей рапорт пропонує цілковиту зміну в підході посади до неприбуткових організацій міста і більшість з них, мабуть, матимуть скасовані на них накладені в останніх двох роках податки. Для переслухання, які заплановані на 16-го і 17-го цього місяця, зорганізувалися ці два комітети. Один, про який написано вище, і другий — Комітет для збереження мистецтва і освіти в Нью Йорку. На чолі його став Мартин Сігал, голова Лінкольн-Центру і Центру культурної допомоги Нью Йорку. Комісія Шварца рекомендує, щоб УВАН була вирізнена і позбавлена мських податків. Справа УІА не зовсім ясна: той факт, що УІА міститься на престижній П'ятій Авеню теж щось означає за засадою, що з цього реального об'єкту можна б було „від багатой організації“ дістати добрі гроші для каси міста. Тому справа податку Інституту тягча, як податкова ситуація УВАН.

Члени УІА твердять, що є надія на позитивне податкове подання прохання УІА до

міста про зняття податку, тим більше, що у звітному часі, два останні роки, Інсти тут розгорнув дуже багату гранну діяльність якраз такого порядку, які вимагаються в податкових напрямках посади. Різні курси, акредитовані Гантер коледжем, в УІА дали нагоду 250 студентам поглибити свої знання з відповідних ділянок науки; так само УІА має програми для сеньйорів-громадян. В цій діяльності особливо заслужился відома діячка Лідія Сабова.

УІА асоційований із УНІГУ та з Колумбійським університетом, має цікаві виставки, лекції, імпрези, фільми та дбас про підготовку до натуралізаційних процедур тих, що недавно приїхали до цієї країни на постійне поселення з відомою культурою. Ми маємо дуже добрий рекорд щодо освітньо-культурної діяльності: мова, історія, література, англійська мова і натуралізаційні предмети для всіх, не тільки українців. Ми займаємося сеньйорами, даємо стипендії, подавали „крісло“ в шпиталі тощо! — інформував віцепрезидент. Чи харитативна праця і освітня, якщо б її не виконав УІА, падала б на саме місто, і це дає віру в нашу перемогу в цьому „податковому позові“ УІА з містом.

Р. Перен...

(Продовження зі стор. 1)

також сказав, що існує „нове відчуття партнерства“ в Атлантичному союзі та „новий дух двопартійності“ в Конгресі.

„Існує більше, ніж один шлях досягнення наших цілей більшої стабільності при зменшенні рівня озброєння...“ — заявив Президент і підкреслює, що він уповноважив американську делегацію на переговорах використати більше „гнучкості для дослідження всіх відповідних способів і шляхів для досягнення наших цілей“.

Далі Президент висловився з надією на советську взаємність, заявивши: „Я ширю надію, що Советський Союз відповість належною гнучкістю“.

**Вступайте
в члени
УНСоюзу!**

HELP WANTED

MODELS & TALENT NEEDED
For Television — Fashion — Film
Extra's, Commercial — Photography
Call (212) 398-9845
Independent Casting Worldwide
1472 Broadway, Suite 902, N.Y.C.
Interview This Mon. Fri. 12-5 p.m.

FOR RENT

ДО ВІНАЙМУ

3-кімнатне мешкання при 13 Bentley Ave., Jersey City, N.J. Повний комфорт. Ціна \$280.00 місячно. Тел. (201) 653-5330.

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавд Бруку і перенесенням тілних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займаємося похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Now available:

additional copies of The Ukrainian Weekly's special issue on the

GREAT FAMINE.

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237.